

Številka: 713-01-6/2019/5
Ljubljana, 11. 10. 2019

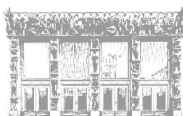
Predlog

Na podlagi prve alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16) je Državni svet Republike Slovenije na 22. seji 16. 10. 2019 določil besedilo Predloga zakona o spremembi Kazenskega zakonika, ki ga na podlagi prvega odstavka 114. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB 1, 105/10, 80/13 in 38/17) pošilja Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

Državni svet na podlagi 95. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) pooblašča državnega svetnika Marjana Maučeca za predstavnika Državnega sveta na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles pri obravnavi predloga zakona.

Državni svet dodatno pooblašča državnega svetnika Marjana Maučeca za morebitna usklajevanja v zvezi z vsebino predloga zakona v okviru zakonodajnega postopka.

Priloga:
- Predlog zakona

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI KAZENSKEGA ZAKONIKA

I. UVOD

1) OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Slovenija se sooča s povečanim številom vstopov ilegalnih migrantov. Znana je tudi napoved Italije (ob znani proti-migrantski politiki Madžarske in Avstrije) o možnem zapiranjem italijansko-slovenske meje, če Slovenija ne bo uspešna pri zaščiti južne schengenske meje med Slovenijo in Hrvaško. Slovenija bi morala takoj poostri nadzor na južni meji in sprejeti zakonodajo, primerljivo z zakonodajo v državah, ki so bile pri odvratanju nezakonitih migracij uspešne, če želimo zaščititi državljanke in državljane ter njihovo premoženje in preprečiti, da bi Slovenija postala migrantski žep.

Policija je izdala pisne nasvete, kako naj državljanke in državljani sami poskrbijo za svojo varnost, kar potrjuje resnost razmer. Čeprav Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr., 10/17, 46/19 – odl. US in 47/19) v prvi in drugi alineji prvega odstavka 4. člena jasno opredeljuje njihove naloge: varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi, preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in prekrškov, odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj in prekrškov, drugih iskanih ali pogrešanih oseb ter njihovo izročanje pristojnim organom in zbiranje dokazov ter raziskovanje okoliščin, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi, ki izvira iz kaznivih dejanj in prekrškov, slovenska policija ne izvaja oziroma ni uspešna pri poostrenem nadzoru državne meje, kar je razvidno iz ujetja ilegalnih prebežnikov znotraj države.

Ob zdaj veljavni zakonodaji pa tudi večja uspešnost policije pri nadzoru in evidentiranju nezakonitih migrantov ne bi imela bistvenega vpliva na varnost ljudi in premoženja, saj sedanja zakonodaja nezakonitim migrantom omogoča, da se neomejeno vračajo iz Hrvaške v Slovenijo, dokler ne dosežejo svojega cilja, ki je trenutno v največjem številu primerov vstop preko Slovenije v Italijo. Ilegalni migranti vstopajo na ozemlje Republike Slovenije izven mejnih prehodov; skozi gozd, preko njiv, travnikov in drugih stranskih poti ter pri tem onesnažujejo okolje in uničujejo naravo ter vznemirjajo krajanje. Škoda, ki jo s tem povzročajo, je ogromna. Vrstijo se tudi številna kazniva dejanja, ki jih povzročajo ilegalni migranti; kraje, tatvine, ugrabitve. Kljub temu, da sedanja zakonodaja jasno določa, kaj je nezakonit vstop v Slovenijo, pa sankcionira samo nasilen ali oborožen vstop v Slovenijo. Zato se s spremembo Kazenskega zakonika želi doseči učinkovitost varovanja državne meje in posledično zaščito ljudi in njihovega premoženja. Izkušnje iz držav, ki so uspešno zaustavile nezakonite migracije, govorijo o velikem odvratalnem učinku zakonodaje, ki za nezakonit prehod meje določa zaporno kazen in po prestani kazni izgon iz države.

Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo in 9/18 – popr.; v nadaljevanju: ZTuj-2) v 12. členu navaja, da se za nedovoljen vstop tujca v Republiko Slovenijo šteje, če: vstopi v Republiko Slovenijo, čeprav mu je bil na podlagi 10. člena ZTuj-2 zavržen vstop; se izogne mejni kontroli; pri vstopu uporabi ponarejene, tuje ali kako drugače spremenjene potne in druge listine, ki so

potrebne za vstop, ali če organom mejne kontrole navede lažne podatke, vključno z uporabo spremenjenega osebnega imena v času veljavnosti ukrepa prepovedi vstopa; vstopi v Republiko Slovenijo na notranji meji v nasprotju s 7. in 8. členom ZTuj-2; vstopi v Republiko Slovenijo na notranji meji, čeprav še ni potekel čas, za katerega mu je prepovedan vstop v državo. Nadalje 145. člen ZTuj-2 določa, da se z globo od 500 do 1.200 evrov za prekršek kaznuje tujca, če nedovoljeno vstopi v Republiko Slovenijo v nasprotju z 12. členom ZTuj-2. Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17; v nadaljevanju: KZ-1) v prvem odstavku 308. člena določa, da se tistega, ki nasilno prekorači državno mejo Republike Slovenije ali oborožen nezakonito vstopi na njeno ozemlje, kaznuje z zaporom od treh mesecev do treh let ali z denarno kaznijo. Odstavek torej inkriminira le oborožen ali nasilen vstop na ozemlje Republike Slovenije, medtem ko je nezakonit vstop, ki ni nasilen ali pri njem oseba ni oborožena, opredeljen le kot prekršek po ZTuj-2 v primeru, da gre za tujca. 12. člen ZTuj-2 namreč velja le za tujce, 308. člen KZ-1 pa za vsakogar, ki ima 18 let - tako za državljanke in državljane Republike Slovenije kot tudi za tujce.

Tretji odstavek 308. člena KZ-1 opredeljuje kot kaznivo dejanje naslednja izvršitvena ravnanja: tihotapljenje tujcev, ki nimajo dovoljenja za vstop v Republiko Slovenijo ali prebivanje v njej, čez državno mejo, prevažanje po ozemlju države, pomoč pri skrivanju, nezakonito spravljjanje tujcev čez mejo ali ozemlje države proti plačilu in omogočanje nezakonitega prebivanja na ozemlju države. Predvidena kazenska sankcija je zapor do petih let in denarna kazen. Peti odstavek 308. člena KZ-1 inkriminira ravnanje oseb, ki organizirajo nezakonito preseljevanje. Odstavek tako določa, da kaznivo dejanje stori tisti, ki pridobiva ali zbira ljudi za nezakonito preseljevanje, jim preskrbuje ponarejene dokumente ali prevoz ali kako drugače organizira nezakonito preseljevanje ali organizira preseljevanje s preslepitvijo pristojnih organov glede pravega namena vstopa na ozemlje Republike Slovenije. Kaznivo dejanje se, enako kot kaznivo dejanje iz tretjega odstavka 308. člena KZ-1, kaznuje z zaporom do petih let in denarno kaznijo. Kvalificirane oblike kaznivih dejanj iz tretjega in petega odstavka 308. člena KZ-1 opredeljuje šesti odstavek istega člena. Kvalificirana oblika je podana, če storilec z dejanji sebi ali komu drugemu pridobi nesorazmerno premoženjsko korist ali priskrbi brezpravno delovno silo ali povzroči nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali pa taka dejanja stori kot član hudodelske združbe. Storilca se kaznuje z zaporom od enega do osmih let in denarno kaznijo. ZTuj-2 v prvem odstavku 146. člena določa, da se z globo od 2.000 do 4.500 evrov kaznuje za prekršek posameznika, ki omogoči ali pomaga tujcu, da vstopi, potuje v tranzitu ali prebiva na ozemlju Republike Slovenije v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom 15. člena istega zakona. V skladu z drugim odstavkom 146. člena ZTuj-2 se enako kaznuje tistega, ki posamezniku pri tem pomaga.

KZ-1 torej inkriminira tihotapljenje tujcev in omogočanje nezakonitega preseljevanja. Sam nezakonit vstop migrantov na ozemlje Republike Slovenije ali nezakonita prekoračitev državne meje, kot rečeno, nista opredeljena kot kaznivi dejanji, nezakonit vstop tujca se v skladu z ZTuj-2 šteje kot prekršek. Veljavna zakonodaja, glede na statistiko preteklih let, ni dovolj stroga pri sankcioniranju nezakonitega prehoda državne meje oziroma nezakonitega vstopa na ozemlje države. Letos in lani je namreč viden trend strmega naraščanja števila nezakonitih prehodov državne meje. Na podlagi poročila Policije za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 7. 2019 lahko ugotovimo, da so policisti na območju Republike Slovenije

obravnavali 7.415 nezakonitih prehodov državne meje. Število ilegalnih migracij se je, glede na enako obdobje preteklega leta, povečalo za 55,8 %. V prvi polovici letošnjega leta so bili najpogosteje obravnavani državljani Pakistana, Alžirije in Afganistana.¹ Število kršitev ZTuj-2 se je prvič precej povečalo v letih 2017 in 2018. Leta 2018 so policisti obravnavali 14.086 kršitev ZTuj-2, medtem ko je bilo leta 2017 zabeleženih 20.392 kršitev. Število nezakonitih prehodov zunanje meje je 2017 znašalo 1.934. Leta 2018 je bilo obravnavanih 9.223 nezakonitih prehodov zunanje meje, med katerimi izstopajo predvsem državljani Pakistana.²

Tabela št. 1: Število oseb, obravnavanih zaradi nezakonitega prehoda čez zunanjo schengensko mejo, glede na državljanstvo

Državljanstvo	Število oseb									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Pakistan	3	40	55	31	51	0	102	159	2.003	
Afganistan	51	210	273	110	35	10	290	653	886	
Alžirija	4	4	122	52	27	5	47	142	815	
Iran	5	19	11	4	0	5	29	80	725	
Sirija	0	2	62	60	70	74	76	64	650	
Irak	5	3	11	1	1	19	41	42	493	
Maroko	8	6	25	23	3	3	43	37	335	
Hrvaška	90	81	86	45	34	23	21	32	269	
Turčija	52	120	105	44	11	8	79	165	254	
Indija	0	4	1	1	1	3	0	5	145	
Druge države	516	395	602	517	489	287	349	555	2648	
Skupaj	734	884	1.353	888	722	437	1.077	1.934	9.223	

Vir podatkov: Letno poročilo o delu Policije za leto 2018, str. 116.

Iz letnega poročila Policije za leto 2018 izhaja tudi, da se je obseg nedovoljenih migracij povečal na podlagi stanja v izvornih državah in zaradi vzpostavitve novih poti čez zahodni Balkan. Zaradi tega je Policija okrepila nadzor na meji s Hrvaško na način, da je prerazporedila kadre, s tehnično opremo za nadzor zelene meje ter s postavljanjem in vzdrževanjem začasnih tehničnih ovir. Glavno tranzitno območje nedovoljenih migracij predstavlja Turčija z Istanbulom, predvsem zaradi številnih letalskih povezav. Iz Turčije se pot nadaljuje čez Zahodni Balkan z Bosno in Hercegovino, kjer je pomembno območje zbiranja in zadrževanja nezakonitih migrantov. Leta 2018 so slovenski policisti obravnavali 818 nezakonitih vstopov na notranjih mejah RS, kar je manj kot 2017, ko je bilo zabeleženih 963 nedovoljenih vstopov.³ Lani se je povečalo tudi število oseb, ki so poskušale nezakonito vstopiti v Republiko Slovenijo čez mejne prehode, skrite v tovornih vozilih. Leta 2018 je število oseb, ki so se izmikale mejni kontroli, znašalo 519, medtem ko so zaradi tega policisti leta 2017 obravnavali 393 oseb. V obeh letih je bilo največ

¹ Poročilo Policije o ilegalnih migracijah za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 7. 2019 je Policija pripravila avgusta 2019. Poročilo je dostopno na URL:

https://www.policija.si/images/stories/Statistika/MejnaProblematika/IllegalneMigracije/2019/Januar-julij_2019.pdf, (20. 9. 2019).

² Letno poročilo o delu Policije 2018 je Ministrstvo za notranje zadeve sprejelo aprila 2019. Letno poročilo je dostopno na URL:

<https://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPoro%C4%8Dilo2018.pdf>, (20. 9. 2019), str. 30–31.

³ Prav tam

obravnanih oseb državljanov Afganistana. Leta 2018 je v Republiki Sloveniji nedovoljeno prebivalo 4.516 oseb, 2017 pa 4.349 oseb. Policija je ugotovila, da je prišlo do nedovoljenega prebivanja predvsem na podlagi prekoračitve dovoljenega časa za prebivanje na schengenskem območju.⁴ Letos je Policija obravnavala 3.318 tujcev zaradi nedovoljenega prebivanja na območju Republike Slovenije, kar je 27,2 % več kot v lanskem obdobju.⁵ Sprejem in vračanje tujcev v sosednje države je posledica nedovoljenih migracij na slovenskem območju. Na podlagi mednarodnih sporazumov so slovenski policisti lani vrnili tujim varnostnim organom 4.908 tujcev, od tega 4.827 na meji s Hrvaško. Leta 2017 je bilo zabeleženih 945 vrnitev tujcev. Največ vrnutih oseb je bilo državljanov Pakistana. Število sprejetih tujcev iz sosednjih držav se je povečalo predvsem na italijanski meji in se nanaša na tujce, ki so predhodno izrazili namero zaprositi za mednarodno zaščito v Sloveniji, kasneje pa so nameravali nadaljevati pot čez Italijo v ciljno državo.⁶

Tabela št. 2: Število oseb, obravnanih zaradi izmikanja mejni kontroli, glede na državljanstvo

Državljanstvo	Število oseb									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Afganistan	3	27	78	17	76	23	56	125	223	
Pakistan	0	3	11	5	9	0	15	17	58	
Bangladeš	0	0	0	2	8	0	2	0	50	
Iran	0	0	0	0	1	14	7	5	46	
Alžirija	0	0	12	23	2	1	25	46	17	
Italija	11	8	4	4	6	7	6	23	14	
Turčija	5	8	11	3	2	2	3	7	14	
Slovenija	5	1	4	7	6	16	5	24	12	
Libija	0	0	0	1	3	0	4	6	6	
Nemčija	2	2	1	6	3	3	2	12	6	
Druge države	126	51	103	120	163	53	114	128	73	
Skupaj	152	100	224	188	279	119	239	393	519	

Vir podatkov: Letno poročilo o delu Policije za leto 2018, str. 119.

Iz statističnih podatkov Policije torej jasno izhaja, da se število nezakonitih prehodov državne meje vztrajno povečuje. Glede na število nezakonitih prehodov za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 7. 2019 je moč pričakovati, da bo končno število za leto 2019 celo višje od števila za leto 2018. Največ sprejetih tujcev, ki so jih Sloveniji izročili tuji varnostni organi, je bilo na italijanski meji, kar potrjuje navedbe, da gre večina ilegalnih migrantov proti Italiji. V primeru, da bi slednja res zaprla italijansko-slovensko mejo, bo Slovenija postala migrantski žep. Podatki dokazujejo potrebo po strožji ureditvi sankcioniranja nezakonitega prehoda državne meje Republike Slovenije, zato da se zavaruje red in mir v državi, nenazadnje pa je treba tudi strožje sankcionirati tihotapljenje in organiziranje nezakonitega preseljevanja, saj storilci teh kaznivih dejanj za svoj zaslužek izkoriščajo stisko ilegalnih migrantov.

⁴ Prav tam.

⁵ Poročilo Policije o ilegalnih migracijah za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 7. 2019.

⁶ Letno poročilo o delu Policije 2018, str. 30–31.

2) CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE

2.1. Cilji

Cilj predlaganega zakona je inkriminacija nezakonitih prehodov državne meje oziroma nezakonitega vstopa na ozemlje. Povečana predpisana kazen bo imela odvračalni učinek za ilegalne migrante, kar bo zmanjšalo število nezakonitih prehodov državne meje. Na ta način bo zavarovana pravna dobrina 308. člena KZ-1, to je notranji javni red in mir v Republiki Sloveniji, precej bolje zaščiten. Z zvišanjem predvidenih zapornih kazni za tiste, ki se ukvarjajo s tihotapljenjem tujcev oziroma jim pomagajo pri nezakonitem prehodu državne meje, se zasleduje tudi višja varnost tujcev pred ekonomskim izkoriščanjem in razmerami, v katerih poteka takšno tihotapljenje ljudi. Tudi omenjena višja varnost tujcev je poleg notranjega javnega reda in miru predmet zaščite v 308. členu KZ-1.⁷

2.2. Načela

Kazensko materialno pravo je občutljivo pravno področje, v katerega je treba posegati previdno in z občutkom. Predlog zakona zato spoštuje temeljna načela kazenskega materialnega prava, med drugim načelo legitimnosti in omejenosti represije, ki zakonodajalcu nalaga, da kazenskopravno prisilo uporabi kot poslednje sredstvo. V danem primeru je inkriminacija nezakonitega prehoda državne meje nujna, saj je kazenskopravna prisila glede na razmere nujna zaradi javne varnosti in varstva pravic državljanov Republike Slovenije. Predlog zakona spoštuje tudi načelo zakonitosti, saj predlog ob novi inkriminaciji jasno določa zakonske znake kaznivega dejanja in zagroženo kazensko sankcijo.

2.3. Poglavitne rešitve

Predlog zakona spreminja določbo 308. člena KZ-1, ki v prvem odstavku določa, da se tistega, ki nasilno prekorači državno mejo Republike Slovenije ali oborožen nezakonito vstopi na njeno ozemlje, kaznuje z zaporom od treh mesecev do treh let ali z denarno kaznijo. V novi ureditvi je kot kaznivo dejanje opredeljen vsak nezakonit prehod državne meje, ne glede na to, ali oseba mejo prekorači oborožena ali neoborožena oziroma na silo ali nenasilno. S tem se inkriminira vsak nezakonit prehod meje. Dosedanja ureditev je predvidevala tudi bodisi zaporno kazen bodisi denarno kazen kot sankcijo za storjeno kaznivo dejanje. Sprememba zakona predpisuje, da se za nezakonit prehod državne meje storilec kaznivega dejanja kaznuje sprva s takojšnjim izgonom z ozemlja Republike Slovenije, ob ponovitvi kaznivega dejanja pa tako z zaporno kaznijo od enega do dveh let zopora kot tudi z denarno kaznijo, ki jo bo v skladu s 47. členom KZ-1 glede na težo kaznivega dejanja in gmotne razmere storilca določilo sodišče. Sankciji bo sledil takojšen izgon z ozemlja Republike Slovenije.

Predlog zakona uvaja tudi višjo predvideno sankcijo za storilce kaznivega dejanja po tretjem odstavku 308. člena KZ-1. Predvidena sankcija za storilce, ki se ukvarjajo s tem, da tujce, ki nimajo dovoljenja za vstop v Republiko Slovenijo ali prebivanje v njej, nezakonito spravljajo na njeno ozemlje, jih po njem prevažajo ali jim pomagajo pri skrivanju ali enega ali več takih tujcev za plačilo nezakonito spravijo čez mejo ali ozemlje države ali omogočijo nezakonito prebivanje na njem,

⁷ Korošec, Filipčič, Zdolšek (ur.), Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika, 3. knjiga, Ljubljana, Uradni list RS (2019), str. 486.

je bila do sedaj zaporna kazen do petih let in denarna kazen. V skladu s predlagano novo ureditvijo je predvidena kazen zapora od petih do petnajstih let in denarna kazen.

3) OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4) NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5) PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

MADŽARSKA

Madžarska je leta 2015 v svoj Kazenski zakonik⁸ uvedla nova kazniva dejanja v povezavi s prepovedanim prehajanjem meje. V 352/A. členu Kazenski zakonik določa, da se nezakoniti vstop na zavarovano območje države, ki jo varuje mejna zaščitna ovira, kaznuje z zaporno kaznijo do treh let. V primeru, da oseba nezakonito vstopi oborožena ali ob udeležbi v nemirih, je zanjo predvidena kazen zapora od enega do petih let. Če oseba vstopi oborožena in je hkrati udeležena v nemirih, se kaznuje z zaporom od dveh do osmih let. V primeru, da kaznivo dejanje iz tega člena povzroči smrt druge osebe, je za storilca predvidena zaporna kazen od petih do desetih let. 352/B. člen tega zakona predvideva zaporno kazen od enega do petih let za tistega, ki poškoduje ali uniči zaščitno oviro na državni meji. V primeru, da storilec to stori oborožen ali ob udeležbi v množičnih nemirih, je predvidena zaporna kazen od dveh do osmih let, če pa dejanje stori oborožen in hkrati udeležen v množičnih nemirih, se zato kaznuje z zaporom od petih do desetih let. Kadar pride do smrti druge osebe, je predvidena kazen od deset do dvajset let zapora. Tihotapljenje ureja 353. člen Kazenskega zakonika, ki predvideva različne razpore zaporne kazni glede na način in težo izvršitve kaznivega dejanja. Za pomoč pri nezakonitem prečkanju meje je tako na primer predviden zapor od enega do petih let, v primeru tihotapljenja več oseb ali tihotapljenja zaradi finančne koristi je predvidena zaporna kazen od dveh do osmih let. Če je storilec oborožen ali član hudodelske družbe, se kaznuje z zaporom od pet do deset let oziroma od pet do petnajst let, če je oboje hkrati. 353/A. člen pa ureja sankcije za spodbujanje nezakonitega priseljevanja.⁹

⁸ Madžarski Kazenski zakonik je dostopen na URL: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=152383 (20. 9. 2019).

⁹ Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države, Primerjalni pregled, Raziskovalno-dokumentacijski sektor, Državni zbor RS, Blažič J., Erar. A. mag, Ljubljana, 9. 10. 2018.

AVSTRIJA

Avstrijski Kazenski zakonik ne vsebuje določb, ki bi urejale prepovedano prehajanje meja ali ozemlja, temveč to ureja Zakon o policijskem nadzoru nad tujci (t. i. Fremdenpolizeigesetz 2005¹⁰, v nadaljevanju: FPG). 120. člen tega zakona ureja nedovoljen vstop in prebivanje na državnem ozemlju. Tujec, ki na nedovoljen način vstopi v državo, se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 100 do 1.000 evrov, v primeru neizterljivosti pa z zaporom do dveh tednov. Kdor je bil za tovrsten prekršek že pravnomočno kaznovan, pa se kaznuje z denarno kaznijo od 1.000 do 5.000 evrov oziroma z zaporom do treh tednov v primeru neizterljivosti. Nedovoljeno prebivanje na ozemlju države se kaznuje z denarno kaznijo od 500 do 2.500 evrov oziroma z zaporom do dveh tednov, v primeru povratništva pa 2.500 do 7.500 evrov oziroma z zaporom do štirih tednov v primeru neizterljivosti. Tujec, ki nemudoma ne zapusti države kljub izdani pravnomočni odločbi, stori prekršek in se kaznuje z denarno kaznijo od 5.000 do 15.000 evrov oziroma z zaporom do šestih tednov v primeru neizterljivosti. Za tujca, ki na nedovoljen način vstopi v državo ali se v njej zadržuje kljub pravnomočni odločbi o prepovedi vstopa ali prebivanja, je predvidena denarna kazen od 5.000 do 15.000 evrov oziroma zapor do šestih tednov v primeru neizterljivosti. V tretjem odstavku 120. člena je za tistega, ki zavestno priskrbi ali olajša tujcu prihod v državo, prehod preko njenega ozemlja ali protipravno prebivanje na njenem ozemlju, določena denarna kazen od 1.000 do 15.000 evrov oziroma zapor do treh tednov. V primeru, da je bil storilec že pravnomočno kaznovan za tak prekršek, se kaznuje z denarno kaznijo od 5.000 do 15.000 evrov oziroma zaporom do šestih tednov v primeru neizterljivosti. Tihotapljenje ureja 114. člen istega zakona, ki določa, da se tisti, ki omogoča tujcu nezakonit vstop na ozemlje ali prehod preko ozemlja ene od držav članic EU ali katere od držav, ki mejijo na Avstrijo, pri čemer ima namen pridobiti zase ali za koga drugega neupravičeno premoženjsko korist, kaznuje z zaporom do dveh let. V primeru, da gre pri tihotapljenju za najmanj tri tujce ali če je tujec dlje časa izpostavljen nečloveškim razmeram, zlasti med prevozom, je zagrožena kazen od šestih mesecev do petih let zopora. Če storilec tako dejanje stori kot član hudodelske združbe ali je zaradi kaznivega dejanja ogroženo življenje tujca, se storilcu lahko izreče kazen zopora od enega do desetih let.¹¹

DANSKA

Danski Zakon o tujcih (Danish Aliens Act)¹² ureja sankcije za nezakonit vstop in prebivanje na Danskem. Za nezakonit prestop državne meje zakon predvideva kazen zopora do šestih mesecev, če tujec na Dansko vstopi izven urejenih mejnih prehodov ali izven uradnega delovnega časa na mejnih prehodih. Enako zanj velja, če nima dovoljenja za prebivanje ali v državo poskuša vstopiti s ponarejenimi dokumenti. V primeru, da tujec ponovno vstopi na Dansko po že izrečeni prepovedi vstopa, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do treh let. Oseba, ki tujcu pomaga nezakonito vstopiti na Dansko oziroma mu pomaga pri prevozu čez ozemlje oziroma pri nezakonitem prebivanju, se kaznuje z zaporom do dveh let.

¹⁰ Zakon je dostopen na URL: <https://www.jusline.at/gesetz/fpg> (20. 9. 2019).

¹¹ Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države, Primerjalni pregled, Raziskovalno-dokumentacijski sektor, Državni zbor RS, Blažič J., Eror. A. mag, Ljubljana, 9. 10. 2018.

¹² Dostopno na [https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/2A42ECC8-1CF5-4A8A-89AC-8D3D75EF3E17/0/aliens consolidation act 863 250613.pdf](https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/2A42ECC8-1CF5-4A8A-89AC-8D3D75EF3E17/0/aliens%20consolidation%20act%20863%20250613.pdf) (20. 9. 2019).

POLJSKA

Kazenski zakonik na Poljskem v drugem odstavku 264. člena določa, da kdor z nasiljem, grožnjo, prevaro ali v sodelovanju z drugimi osebami v nasprotju s predpisi prestopi državno mejo, se kaznuje z zaporno kaznijo do treh let. Prvi odstavek tega člena je pred razveljavitvijo določal, da kdor nezakonito prestopi državno mejo, se kaznuje z denarno kaznijo, omejitvijo prostosti ali zaporno kaznijo do dveh let. Ta odstavek je torej pred časom opredeljeval kakršen koli nezakonit prehod meje kot kaznivo dejanje. Nezakonit prehod meje ostaja prekršek, za katerega je določena globa v 49a. členu Zakona o prekrških, na enak način se kaznujeta tudi poskus in pomoč. Globa je v skladu s 24. členom istega zakona določena v razponu od 20 do 5.000 PLN. Tretji odstavek 264. člena Kazenskega zakonika določa, da se tisti, ki za druge osebe organizira nezakonit prehod državne meje, kaznuje z zaporom od šestih mesecev do osmih let. 264a. člen pa v prvem odstavku določa, da se z zaporom od treh mesecev do petih let kaznuje, kdor omogoča ali olajšuje nezakonito prebivanje tujcev na ozemlju države, pri čemer mora imeti namen pridobitve premoženjske ali osebne koristi. Izjemoma, kadar storilec ni prišel do premoženjske koristi, lahko sodišče v skladu z drugim odstavkom uporabi določila o omilitvi kazni, kazen pa lahko tudi odpusti.

5.2. Prilagojenost pravnemu redu Evropske unije

Zakon ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

6) NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri delu Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles bo kot predstavnik predlagatelja sodeloval državni svetnik Marjan Maučec.

I. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17) se v 308. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kdor nezakonito prekorači državno mejo Republike Slovenije ali kako drugače vstopi na njeno ozemlje, se kaznuje s takojšnjim izgonom iz Republike Slovenije. Ob ponovljeni nezakoniti prekoračitvi državne meje Republike Slovenije ali če kako drugače ponovno vstopi na njeno ozemlje, se kaznuje od enega leta do dveh let zaporu in denarno kaznijo. Po prestani zaporni kazni sledi izgon iz Republike Slovenije.«

V tretjem odstavku se besede »do petih let« nadomesti z besedami »od petih let do petnajstih let«.

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

II. OBRAZLOŽITEV ČLENOV:

K 1. členu

1. člen predloga zakona najprej spremeni prvi odstavek 308. člena KZ-1 tako, da opredeli vsakršno nezakonito prekoračitev državne meje Republike Slovenije oziroma kakršen koli drugačen nezakonit vstop na njeno ozemlje kot kaznivo dejanje. Zagrožena je kazen takojšnjega izгона za nezakonito prekoračitev državne meje oziroma za drugačen vstop na ozemlje Republike Slovenije. Ob ponovitvi kaznivega dejanja pa se storilec kaznuje z zaporom od enega leta do dveh let, pri čemur sankciji sledi takojšen izgon z ozemlja Republike Slovenije. Na ta način se vzpostavlja še višja stopnja varovanja zavarovane pravne dobrine javnega reda in miru v Republiki Sloveniji, saj do izvrševanja drugih kaznivih dejanj ilegalnih migrantov prihaja takrat, ko so ti že na ozemlju Republike Slovenije. Kriminalizacija nezakonite prekoračitve državne meje in strožje predvidene sankcije zasledujejo namen generalne prevencije. Kazen bo vplivala na možne storilce tega kaznivega dejanja odvračalno, posledično je moč pričakovati zmanjšanje števila nezakonitih prehodov državne meje Republike Slovenije, čemur bo sledil tudi upad kaznivih dejanj na obmejnih območjih.

Z naslednjimi odstavki se zaostčuje zagrožena zaporna kazen za kazniva dejanja po tretjem odstavku 308. člena KZ-1. Za tistega, ki se bo ukvarjal s tem, da bo tujce, ki nimajo dovoljenja za vstop v Republiko Slovenijo ali prebivanje v njej, nezakonito spravljal na njeno ozemlje, jih po njem prevažal ali jim pomagal pri

skrivanju, ali tisti, ki bo enega ali več takih tujcev za plačilo nezakonito spravil čez mejo ali ozemlje države ali omogočil nezakonito prebivanje na njem, bo sodišče lahko izreklo zapor od petih let do petnajstih let in denarno kazen. Tudi zaostrene kazenske sankcije v tem odstavku 308. člena imajo namen generalne prevencije. Zaščitena pravna dobrina 308. člena namreč ni le javni red in mir v Republiki Sloveniji, temveč tudi varnost tujcev pred ekonomskim izkoriščanjem in razmerami, v katerih poteka tihotapljenje ljudi čez državno mejo oziroma ozemlje Republike Slovenije. Z višjimi predvidenimi sankcijami bo predvidoma upadlo tihotapljenje ljudi čez državno mejo, kjer se migranti pogosto znajdejo v nehumanih razmerah.

K 2. členu

Člen določa, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Vakacijski rok tako ne odstopa od splošnega petnajstdnevnega roka, ki je določen v prvem odstavku 154. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

III. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA:

Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države

308. člen

- (1) Kdor nasilno prekorači državno mejo Republike Slovenije ali oborožen nezakonito vstopi na njeno ozemlje, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do treh let ali z denarno kaznijo.
- (2) Enako se kaznuje tujec, ki nima dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji, če se na način iz prejšnjega odstavka zadržuje na njenem ozemlju ali se upre zakoniti odstranitvi z njega.
- (3) Kdor se ukvarja s tem, da tujce, ki nimajo dovoljenja za vstop v Republiko Slovenijo ali prebivanje v njej, nezakonito spravlja na njeno ozemlje, jih po njem prevaža ali jim pomaga pri skrivanju ali kdor enega ali več takih tujcev za plačilo nezakonito spravi čez mejo ali ozemlje države ali omogoči nezakonito prebivanje na njem, se kaznuje z zaporom do petih let in denarno kaznijo.
- (4) S kaznijo iz prejšnjega odstavka se kaznuje uradna oseba, ki omogoči tujcu nezakonit vstop na ozemlje Republike Slovenije ali nezakonito prebivanje na njem.
- (5) Kdor pridobiva ali zbira ljudi za nezakonito preseljevanje, jim preskrbuje ponarejene dokumente ali prevoz ali kako drugače organizira nezakonito preseljevanje ali organizira preseljevanje s preslepitvijo pristojnih organov glede pravega namena vstopa na ozemlje Republike Slovenije, se kaznuje z zaporom do petih let in denarno kaznijo.

(6) Če storilec z dejanji iz tretjega, četrtega ali petega odstavka tega člena sebi ali komu drugemu pridobi nesorazmerno premoženjsko korist ali priskrbi brezpravno delovno silo ali povzroči nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali taka dejanja stori kot član hudodelske združbe, se kaznuje z zapornom od enega do osmih let in denarno kaznijo.

(7) Prejšnji odstavki se uporabljajo tudi za kazniva dejanja, storjena v tujini, če je država, v kateri so bila storjena, enako kot Republika Slovenija, sprejela skupno mednarodnopravno obveznost preprečevati taka kazniva dejanja, ne glede na to, kje so storjena, ter je dejanja v svojem zakonu ustrezno enako določila kot kazniva dejanja. Če je bilo kaznivo dejanje storjeno na območju Evropske unije, se državljani njenih članic pri uporabi drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena ne štejejo za tujce.